

ASOCIÁCIA NEZÁVISLÝCH SPRACOVATEĽOV DRUHOTNÝCH SUROVÍN

Moravská 7, 831 03 Bratislava, Slovenská republika
Korešpondenčná adresa: Hodonínska 3878/15, 841 03 Bratislava
IČO: 42 353 033 DIČ: nie je povinnosť registrácie

EuRIC AISBL
Emmanuel Katrakis

V Bratislave 26.3.2020

Vážený Emmanuel,

Na základe konferenčného videohovoru, ktorý sa konal v rámci valného zhromaždenia EFR a EuRIC dňa 26.3.2020 a za ANSDS sa ho zúčastnila kolegyňa pani Bodíková, by som Vás chcela informovať o aktuálnej situácii v oblasti nakladania s odpadmi v rámci opatrení proti šíreniu vírusového ochorenia COVID-19 na Slovensku.

Dopad koronavírusu na sektor odpadov je naozaj výrazne negatívny.

Na regionálnej úrovni (konkrétne Slovenská republika)

- Na základe opatrenia Úradu verejného zdravotníctva uzatvorené prevádzky zberných dvorov a výkupní odpadov. Firmy s týmto opatrením samozrejme nesúhlasia, nakoľko z prevádzkových dôvodov potrebujú mať obrat. Máme líziny, úvery, náklady na prevádzku – to všetko je potrebné platiť ale ak nie je obrat, netvoríme zisk a teda nie sú prostriedky na úhradu nákladov
- Z vyššie uvedeného dôvodu náklady rastú, zisky nie sú žiadne, vláda síce zvažuje opatrenia pre biznis sektor v podobe mzdových a odvodových úľav, no zatiaľ neschválila žiadne konkrétne riešenie
- Z dôsledku nízkych cien na LME firmy nakúpený kovový šrot musia dlhodobo skladovať alebo predať ale z výraznou stratou
- Menšie firmy (väčšinou fyzické osoby-podnikatelia) budú nútení prepúšťať zamestnancov, v horšom prípade ukončia živnosť, nakoľko nemajú prostriedky na udržanie firiem
- Kapacity domáceho spracovateľského priemyslu (hute) sú vyčerpané, U.S. Steel prepúšťal zamestnancov už pred vypuknutím krízy s koronavírusom
- Výrobu prerušili všetky automobilky (Volkswagen prerušil výrobu z dôvodu podozrenia výskytu ochorenia, Jaguar pozastavil výrobu vozidiel od 20.3.2020, rovnako tak pozastavila výrobu PSA Peugeot-Citroën, najdlhšie odolávala Kia motors, no už prerušila výrobu aj ona) to všetko sú pre hutný priemysel strategické podniky.
- Zatvorenie hraníc so susediacimi štátmi ako je Rakúsko, Maďarsko, Poľsko alebo Česká republika, segmentu tiež nepomáha. Väčšina spoločností vyváža kovový šrot a vzhľadom na opatrenia, ktoré jednotlivé členské štáty zaviedli na hraniciach je preprava absolútne znemožnená (všetkým šoférom sa po prechode hraníc meria teplota a každý musí ísť po príchode do SR do 14-dňovej karantény). Uzatvorením hraníc s Maďarskom sa vytvorila niekoľko desiatok kilometrov dlhá kolóna kamiónov, ktoré čakajú, na vybavenie niekoľko desiatok hodín až dní čo prináša ďalšie straty.
- Najhorší na celej veci je fakt, že nikto nevie predpovedať, do kedy tento stav potrvá

Aktuálne sa snažíme dosiahnuť udelenie výnimky od hlavného hygienika SR na možnosť otvoriť svoje prevádzky i keď je otázne, či by tento ústupok bol z dlhodobého hľadiska riešením danej situácie. Vzhľadom na prudký pokles cien ako železného šrotu, tak i farebných kovov (za posledný týždeň spadla na LME cena medi v priemere o 600 Eur na tonu, čo je najväčší pokles ceny od roku 2009) a zatvorenie spracovateľských závodov v celej EU v podstate nie je kam nazhromaždený kovový šrot vyviezť a predať. Veľkoobchodníci predĺžili lehoty splatnosti na viac ako 45 dní a aj to nie je zaručený termín splatnosti.

ASOCIÁCIA NEZÁVISLÝCH SPRACOVATEĽOV DRUHOTNÝCH SUROVÍN

Moravská 7, 831 03 Bratislava, Slovenská republika

Korešpondenčná adresa: Hodonínska 3878/15, 841 03 Bratislava

IČO: 42 353 033 DIČ: nie je povinnosť registrácie

Na úrovni krajín EU:

Nielen Volkswagen Slovakia je automobilkou, ktorá sa rozhodla zatvoriť svoje závody, v tomto prípade na Slovensku. Montážne linky sa zastavujú už niekoľko dní v celej Európe. Najmä však v Taliansku, ktoré je najväčším ohniskom nákazy novým typom koronavírusu. Zatvorenie výrobných kapacít oznámilo i Lamborghini. Neskôr sa pridalo konkurenčné Ferrari. To zatvorí prevádzky v Maranelle aj Modene zatiaľ do 27. marca. Ako však v prehlásení uvádza, dôvodom bol aj nedostatok komponentov od dodávateľov, nielen samotná pandémia.

Linky tiež stoja v talianskych závodoch koncernu FCA (Fiat Chrysler) v Melfi, Pomigliano, Cassino, Mirafiori, Grugliasco a v Modene. Tieto kroky sa však dotknú aj závodov Fiatu v poľských Tyhchách a srbskom Kragujevaci. Rovnako dramatická je situácia v Španielsku, ďalšej krajine s nevládnutou epidémiou. Ford uzatváral svoj podnik vo Valencii, zatiaľ na týždeň. Je to pritom jeho najväčšia prevádzka mimo USA, kde zamestnáva 5 400 osôb a ročne vyrába asi 400 000 áut. Ako inak, dôvodom sú už potvrdené prípady koronavírusu zamestnancov.

Stojí aj najväčšia španielska automobilka Seat v Martorelli. Zatiaľ ale len ako reakcia na nedostatok komponentov. Termín spustenia oznámený nebol. V podobnej situácii je neďaleký podnik Nissanu v Barcelone. Chýbajú mu súčiastky od dodávateľa kolies v meste Odena, ktoré je v karanténe. Na niekoľko dní sú odstavené aj závody Renaultu v Palencii a Valladolidi. Je len otázkou času, kedy budú nasledovať ďalšie fabriky po celej Európe. Prípád nakazeného zamestnanca už ohlásila Škoda i keď mimo hlavného závodu v Mladej Boleslavi.

Ako vidno, situácia je naozaj kritická a z dlhodobého hľadiska neudržateľná. Bude mať za následok prudké zvýšenie nezamestnanosti, krachujúce spoločnosti a to ani nehovorím o ekonomickom dopade na jednotlivé členské krajiny.

Čo podľa nás môže v danej situácii urobiť EuRIC?

Na Slovensku by sme potrebovali uvoľniť prísnosť opatrení v podobe možnosti otvorenia našich prevádzok. Samozrejme uvedomujeme si možnosť rizika nákazy, a je naším prvoradým záujmom bezpečnosť a zdravie nás a našich zamestnancov. Už teraz naše prevádzky robia maximum pre dodržanie prísnych hygienických podmienok na pracovisku a to používaním ochrany tváre a rúk, pravidelnou a častou dezinfekciou priestorov, obmedzením počtu dodávateľov na nevyhnutné minimum. No otvorenie je pre niektorých naozaj otázkou existencie i keď ako spomínam vyššie je otázkou, či nazhromaždený materiál budeme vedieť aj finančne zhodnotiť teda predať.

Akákoľvek pomoc z Bruselu a EuRIC-u je vítaná no najviac by momentálne pomohlo monitorovanie situácie spracovateľských zariadení – hutí a ich podpora na znovu spustenie výroby, čo by nám umožnilo obnoviť odbyt a znížiť vzniknutý finančný deficit.

S pozdravom

Ing. Elena Bodíková
Poradný výbor ANSDS
Člen výkonného výboru

Katarína Špačková
Predseda ANSDS
a člen výkonného výboru